

Tekst: Jakobus 1:16-18

¹⁶Geliefde broeders en zusters, vergis u niet: ¹⁷elke goede gave, elk volmaakt geschenk komt van boven, van de vader van de hemellichten; bij hem is nooit enige verandering of verduistering waar te nemen. ¹⁸Hij wilde ons door de verkondiging van de waarheid tot leven roepen, om ons de eersten te maken in zijn schepping.

Geliefde zusters en broeders in Christus!

Welk antwoord zou je geven op de vraag wat je het meest belangrijk vindt in het leven? Op mijn werk, in een instelling wordt deze vraag ook wel eens gesteld. Het antwoord is bijna altijd: gezondheid. Onze bewoners hebben vaak geen ziektebesef waardoor zij zich niet realiseren dat zij niet meer gezond zijn.

Hoe zit het met ons? Zijn wij ervan bewust hoe ver we zijn of hebben wij soms ook geen ziektebesef?

Om op deze vraag een antwoord te kunnen geven, zouden wij moeten vastleggen wat onder 'gezond' en 'ziek' valt te verstaan. Ben ik ziek als ik ... (hier kan het aangevuld worden) ... maar ik mijn dagelijks leven wel kan voortzetten? Wie is meer ziek? Iemand, die lichamelijke klachten heeft of degene die mentaal minder kan verdragen?

En even serieus: wat voor vragen zijn het?! Het is toch geen wedstrijd...?

De mens houdt zich al heel lang bezig met de vraag wat pijn en leed veroorzaakt, waar wij zo graag van af willen zijn omdat men naar perfectie streeft waar het nergens aan ontbreekt. Wij vinden het niet fijn als iets ontbreekt, het doet pijn en men mijdt graag pijn.

Wanneer iemand overlijdt, is het meest erg voor degene die het meest dichtbij stond. Zoals het wordt gezegd: verdriet is de prijs die wij betalen voor de liefde. (Dit gezegde wordt aan koningin Elisabeth II toegerekend.)

Zoals al vermeld, men is op zoek naar perfectie. Naar datgene wat kwijtgeraakt werd door die eerste ongehoorzaamheid. Velen lijden onder hun perfectionisme. Ooit heeft iemand gezegd dat perfectie gelijk is aan dood. Het klinkt heel sterk maar ik heb het mogen begrijpen: in de dood is er geen groei, geen verandering meer, het is perfect. Verandering kan schrikbarend zijn omdat de onveiligheid, onzekerheid met zich mee kan brengen en dat is eng.

Onze tekst duidt op de bron van volmaaktheid, op God bij wie geen verandering waar te nemen valt.

Standvastigheid, wijsheid, geloof

Volgens Jakobus zou het ons tot grote blijdschap stemmen als wij allerlei beproevingen ondergaan omdat dat tot standvastigheid leidt. Hij ziet de verzoeking wanneer ons geloof op de proef wordt gesteld, waardoor onze daden steeds volkomen en volmaakt worden.

Wijsheid hebben wij nodig om een verschil te kunnen maken tussen zaken die ertoe doen en die eigenlijk minder aandacht horen te krijgen. Met de dag is het belangrijker, het lijkt alsof wij steeds minder in staat zijn om de juiste prioriteiten te stellen waardoor wij uit het oog verliezen wat écht waard is om ervoor te strijden. Hoe is het om het gevoel te hebben om geleefd te worden. En tóch: er is áltijd een keuze, ook al lijkt het niet zo. Hoe meer wij ervan bewust zijn waarmee wij mee bezig zijn, hoe beter wij het kunnen inzien dat wij de mogelijkheid hebben om te kunnen kiezen. En ja, daar hoort verantwoordelijkheid bij die wij horen te dragen. Kan ook zo oncomfortabel klinken...

De mens heeft zich ontplooid tot een hoog niveau wat betreft kennis en kunde maar helaas lijkt de morele verantwoordelijkheid minder hard gegroeid zijn. Eerst iets doen en pas daarna de vraag stellen wat het teweeg brengt.

God ziet het en soms laat Hij de mens heel ver gaan, grijpt niet in. Niet omdat de Heer het fijn vindt! Vanwege de zonde is er zo veel pijn en verdriet, oorlog en leed aanwezig in de wereld.

De schrijver van de brief vraagt om een nuchtere houding wat betreft rijkdom want het zal verdorren als een door de zongedroogde bloem. Om de drie grote bananenschillen: geld, seks en macht kan de mens geweldig uitglijden. Daarom zegt Jakobus: wie niet over wijsheid beschikt, zal het moeten vragen. Maar doe het dan met geloof in de veronderstelling dat men krijgt wat hij nodig heeft. Soms komt dat niet overeen met wat men wil. Daarom is het essentieel van belang dat wij het leren zeggen met de Here Jezus: Uw wil geschiede. Helaas denken wij te weten wat voor ons goed is en dat is de reden waarom wij in verleiding komen. Jezus heeft de wet niet tenietgedaan, integendeel. Hij waarschuwt dat de zonde niet met de daad begint maar met de gedachte erover. Dit is wat Jakobus ook onder de aandacht brengt: wees alert want met de begeerte ontstaat iets wat zijn eigen weg gaat leiden, als een snelstromende rivier die het einde bereikt en dan is het te laat is om te wenen over wat gebeurd is.

Het lijkt een nieuwe zaligspreking te zijn wat wij hier lezen over degene die in de beproeving staande blijft want die ontvangt als lauwerkrans het leven (in andere vertaling: de kroon van het leven) van de Almachtige God. Hij stelt ons niet op de proef boven datgene wat wij verdragen kunnen.

De enige zonder verandering

Om ons niet te vergissen, hebben wij wijsheid nodig, anders gaan wij dwalen als een reiziger zonder kaart en kompas. Aarzelend en onberekenbaar is hij die niet verder kijkt dan zijn neus lang is en niks van Gods voorzienigheid kan of wil weten. Vragen stellen is goed. Wie vragen stelt, die zoekt en een antwoord kan ook zijn het 'ik weet het niet maar ik hoef niet alles te weten om in het koninkrijk van God te komen'. Zo zullen de volgelingen van Christus voor dwaas aangezien worden. Je moet ten slotte gek zijn om in wonderen te geloven, om alle moois, hoe klein ook, van de dag te kunnen zien en daar dankbaar voor te zijn. Dankbaar aan Hem bij wie wij mogen komen met alles wat ons bezighoudt, wat ons pijn en verdriet doet omdat wij weten dat Hij ontzettend veel van ons houdt. Zo veel dat Hij zijn Enige Zoon liet sterven aan het kruis om ons aan het eeuwige leven deel te laten nemen. Hij wilde ons door de verkondiging van de waarheid tot leven roepen, om ons de eersten te maken van zijn schepping. Het leven ontstaat waar de zonde geen dood meer kan baren. Wat een liefde! Op aarde is er één liefde dat in klein de liefde van God laat merken en dat is moederliefde: onbaatzuchtig en onverstoort. In Hongarije was het een week geleden, hier in Nederland is het vandaag Moederdag. Het is goed om allen te bedanken die het moederschap op zich namen door een kind te baren, of in het hart. Hoe gezegend is een moeder-kind relatie wanneer de moeder haar kind iedere dag in gebed bij God weet te brengen.

Het gebed van een kind voor de moeder:

Almachtige God! Ik dank U voor mijn moeder die mij heeft leren bidden. Zegen haar en zegen alle moeders die het moederschap op zich namen en bereid waren om alles te dragen wat daarbij hoort.

Heer, ontferm u over de moeders zoals zij ons hebben beschermd tegen gevaar, wanneer zij zichzelf aan de kant hebben gezet.

Geef o God, dat alle moeders hun kinderen naar Uw hart grootbrengen.

Zegen Heer de grootmoeders die onze ouders hebben grootgebracht. Amen.